

Četvrta naučna konferencija

"URBANA BEZBEDNOST I URBANI RAZVOJ"

02.07.2026.

BEOGRAD

Četvrtu naučnu konferenciju o urbanoj bezbednosti i urbanom razvoju u Republici Srbiji organizuju **Fakultet bezbednosti i Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu** s ciljem daljeg razvijanja akademske rasprave o kompleksnosti sve izraženijih bezbednosnih problema i izazova u urbanom prostoru. Na dnevnom redu, kao i prethodnih konferencija, naći će se teme koje na različite načine povezuju pitanja bezbednosti sa urbanim prostorom i njegovim razvojem, u nastojanju da se nađu najbolja rešenja za sve složenije bezbednosne i urbane izazove 21. veka.

Urbana bezbednost je višedimenzionalno i složeno pitanje koje uključuje različite društvene faktore kao što su: društvena integracija, otpornost društva, kao i svest zajednice i njeno osnaživanje. U tom kontekstu, gradovi služe kao ključni akteri u suočavanju sa stvarnom i percipiranom bezbednošću, kroz rešavanje ciljanih mera i primenu inovativnih rešenja protiv svih oblika kriminala, nasilja, rizika i pretnji koji dolaze iz prirode, ali i koji su uzrokovani tehnološkim procesima i neprimerenom upotrebom nove tehnologije.

Urbanizacija i razvoj gradova danas predstavljaju složene procese koji ne mogu biti posmatrani izolovano od bezbednosnih izazova i pretnji. Sa rastom urbanih sredina, povećava se i potreba za integrisanim pristupima zaštiti stanovnika, infrastrukture i javnih prostora. Sekuritizacija urbanih prostora, uključujući vojnu praksu i tehnologije, postala je ključni aspekt u oblikovanju bezbednosnih strategija za moderne gradove. Ovaj proces je često praćen uvođenjem urbanog militarizma, sa ciljem da se osiguraju stabilnost i sigurnost u sve složenijim i dinamičnijim urbanim sredinama.

Savremeni ratovi i nove vojne tehnologije značajno su uticali na način na koji se urbanost razume i štiti. U digitalnoj eri, urbanizam mora da se suoči sa izazovima urbanog nasilja, terorizma, gerilskih akcija i infrastrukturnih pretnji.

Uz to, migracije i globalni trendovi dodatno komplikuju bezbednosnu situaciju, istovremeno uvodeći nove izazove i prilike za razvoj efikasnih mera zaštite. U ovom kontekstu, koncepti bezbednosti javnih prostora i velikih događaja postaju ključni za očuvanje stabilnosti i poverenja u gradske zajednice.

Urbana područja se stalno suočavaju sa izazovom obezbeđivanja efikasnih bezbednosnih mera, kako bi se osigurala bezbednost stanovnika, preduzeća i kritične infrastrukture. Poslednjih godina napredak u tehnologiji veštačke inteligencije i geolokacije izvršilo je revoluciju u sistemu urbanog nadzora, povećavajući njihovu efikasnost u otkrivanju i reagovanju na potencijalne bezbednosne pretnje. Sa sposobnošću da otkrije, reaguje i spreči potencijalne pretnje, ova tehnologija igra vitalnu ulogu u obezbeđivanju javne bezbednosti u digitalnom dobu. S tim u vezi, postoje i velika očekivanja od veštačke inteligencije u urbanom kontekstu, jer ona može da pruži brojna rešenja u različitim oblastima, od poboljšanog urbanog upravljanja i podrške donošenju odluka, do omogućavanja novih ili unapređenih usluga za građane i stvaranja novih ekonomskih mogućnosti. S druge strane, postoje i brojni rizici primene veštačke inteligencije u urbanom razvoju, kojima se može ugroziti socio-ekonomska i teritorijalna kohezija.

Takođe, planiranje i dizajn grada imaju svoju ulogu u jačanju društvenih odnosa među ljudima i njihovog osećaja sigurnosti i bezbednosti i smanjenju potencijalnih mogućnosti za kriminal ili druge devijantne pojave i fenomene. Primetno je da su neki gradovi i urbana područja bezbednija od drugih, da je kriminal negde skoncentrisaniji, a u nekima nije, jer u dizajn nekih područja lakše prodiru autsajderi ili ljudi sa margina, a postoje i negativni prostori (prostori koji obeshrabruju društvenu interakciju) koji podstiču kriminal i slabost prirodne kontrole. Prisutna su u velikoj meri i neplanska, nelegalna i neformalna naselja sa svim svojim specifičnostima i problemima koje nose. Konačno, poseban izazov za urbanu bezbednost predstavlja sekuritizacija protesta, koja može stajati na putu demokratske hetero-legitimacije, a koja podrazumeva antiprotestne politike sklonije izazivanju društvenih nemira, nego njihovom sprečavanju.

Urbanisti i dizajneri suočavaju se sa velikim izazovima prilikom projektovanja novog grada ili urbanog područja, od kojih je najvažniji bezbednosni izazov, kako obezbediti bezbednost za urbana područja. Elementi koji su naročito važni za postizanje sigurnih i bezbednih gradova, svakako su: pametno upravljanje i upravljanje kao takvo, pravilno urbanističko planiranje i dizajn, prisustvo kompetentnih bezbednosnih snaga i obezbeđivanje tj. primena savremenih tehnologija. Ono što u literaturi najviše nedostaje, to su naučna znanja o faktorima planiranja i projektovanja u gradovima koji pružaju osećaj sigurnosti i bezbednosti, te u tom slučaju ovakve naučne konferencije treba da budu

prilika u kojoj će se rezultati pokrenutih istraživanja prikazati i podeliti upravo na takvim mestima i testirati njihova upotrebljivost i značaj.

Kao i ranijih godina, konferenciju podržava Ministarstvo nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Republike Srbije.

(1) Urbanizacija bezbednosti (sekuritizacija i/ili militarizacija urbanih prostora)

- urbani militarizam i vojna doktrina i praksa;
- savremeni ratovi i nove vojne tehnologije za borbu u urbanoj sredini;
- različiti aspekti urbanog nasilja (urbana gerila, urbani terorizam, infrastrukturno nasilje);
- urbana bezbednost i zaštita kritične infrastrukture i vitalnih usluga u kriznim situacijama (npr. zaštita od infrastrukturnih akcidenata);
- migracije kao generatori promena u urbanim sredinama i njihov uticaj na bezbednost;
- koncepti bezbednosti javnih prostora i velikih događaja;
- urbane perspektive: ljudska/građanska bezbednost u gradovima;
- prevencija kriminaliteta kroz urbano projektovanje, planiranje i urbani dizajn;
- provajderi i sekuritizujući akteri urbane bezbednosti;
- građanske inicijative u funkciji urbane bezbednosti i sigurnosti.

(2) Digitalne tehnologije i urbana bezbednost

- veštačka inteligencija i urbana bezbednost;
- *urban Big data*;
- GIS i urbana platforma za podatke (*Urban Data Platform – UDP*);
- *big data* za urbani dizajn i menadžment;
- sajber bezbednosne strategije za velike gradove;
- tehnološka integracija i digitalni bezbednosni ekosistem u gradovima;
- digitalna forenzika za pametni grad;
- „digitalni blizanci“ i modelovanje rizika urbane bezbednosti
- upravljanje strimom visoke definicije (HDSM) i nadzor pametnih gradova;
- unapređenje javne bezbednosti: bezbednosne mere za gradove zasnovane na geolokaciji;
- upotreba tehnologije za sprečavanje zagađenja vazduha u gradovima;
- komunikacija, bezbednost i zaštita privatnosti uz podršku veštačke inteligencije u pametnim gradovima;
- veštačka inteligencija i javna bezbednost u pametnim gradovima;
- rizici i doprinosi veštačke inteligencije pri dizajniranju pametnih gradova;
- strategije za upravljanje veštačkom inteligencijom u pametnim gradovima.

(3) Globalizacija, urbani razvoj i transformacija gradova

- politike urbanizacije u funkciji urbane bezbednosti;
- urbana obnova u funkciji bezbednosti;
- bezbednosni izazovi pametnih i održivih gradova;
- bezbednost i privatnost – okviri za pametne gradove;
- bezbednosni aspekti u strateškom i urbanističkom planiranju;
- rezilijentnost i urbanističko planiranje;
- rezilijentnost gradova i odgovor na terorizam i katastrofe;
- ekološka bezbednost i urbani razvoj (industrijska ekologija gradova, problemi otpada, novi vidovi zagađenja);
- urbano siromaštvo i održivi urbani razvoj;
- razvoj ruralnih naselja;
- razvoj malih i srednjih gradova u funkciji ravnomernog teritorijalnog razvoja;
- bezbednost u otvorenim javnim gradskim prostorima;
- urbani dizajn u funkciji urbane bezbednosti i njegov uticaj na društveno i individualno ponašanje;
- uticaj i međusobna povezanost bezbednosnih, socio-psiholoških i tehničkih elemenata urbane bezbednosti i urbanog razvoja – integrisani pristup izazovu;
- uticaj „preduzetničkog urbanizma“ na urbano projektovanje, planiranje i bezbednost i sigurnost u gradovima;
- projektovanje javnih objekata sa aspekta bezbednosti;
- projektovanje stambenih objekata sa aspekta bezbednosti.

(4) Bezbednost javnih skupova i protesta u urbanom prostoru

- upravljanje rizicima i bezbednosne strategije tokom građanskih skupova;
- sekuritizacija protesta kao pretnja demokratiji;
- uloga policije i bezbednosnih službi u zaštiti prava na mirno protestovanje;
- tehnološke inovacije i nadzor tokom masovnih skupova;
- balans između bezbednosti i očuvanja sloboda i demokratskih prava u javnom prostoru;
- javne manifestacije, „gomila“ i prostorni menadžment;
- *cyber* bezbednost i dezinformacije tokom protesta i javnih skupova;
- policijske i civilne intervencije u javnom prostoru, tokom protesta i građanskih sukoba;
- specifičnosti bezbednosti žena i dece u javnim prostorima, tokom javnih okupljanja.

Organizacioni odbor:

Koordinatori:

- Svetlana Stanarević, vanredna profesorka, Fakultet bezbednosti, UB;
- Aleksandra Đukić, redovna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB.

Tehnički sekretari:

- Jovana Stefanović, Arhitektonski fakultet
- Emilija Jović, Arhitektonski fakultet
- Dr Jana Marković, docentkinja, Fakultet bezbednosti
- Dr Mihajlo Kopanja, docent, Fakultet bezbednosti

Programski i naučni odbor:

- Mladen Milošević, redovni profesor, Fakultet bezbednosti, UB;
- Slađana Đurić, redovna profesorka, Fakultet bezbednosti, UB;
- Slobodan Milutinović, redovni profesor, Fakultet zaštite na radu, Univerzitet u Nišu;
- Zoran Keković, redovni profesor, Fakultet bezbednosti, UB;
- Danijela Spasić, redovna profesorka, Kriminalističko-policijski univerzitet, Beograd;
- Svetlana Stanarević, vanredna profesorka, Fakultet bezbednosti, UB;
- Vanja Rokvić, vanredna profesorka, Fakultet bezbednosti, UB;
- Aleksandra Ilić, vanredna profesorka, Fakultet bezbednosti, UB;
- Milan Lipovac, vanredni profesor, Fakultet bezbednosti, UB;
- Danijela Miljković, naučni savetnik, Institut za biološka istraživanja „Siniša Stanković“, UB;
- Nataša Picler Milanović, viši naučni saradnik, Univerzitet u Ljubljani;
- Mina Petrović, redovna profesorka, Odeljenje za sociologiju, Filozofski fakultet, UB;
- Nenad Radivojević, vanredni profesor, Pravni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu;
- Aleksandra Đukić, redovna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;
- Eva Vaništa Lazarević, redovna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;
- Aleksandra Stupar, redovna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;
- Marija Maruna, redovna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;
- Vladimir Lojanica, redovni profesor, Arhitektonski fakultet, UB;
- Ana Nikezić, vanredna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;
- Jelena Brajković, naučni saradnik, Arhitektonski fakultet, UB;
- Milena Vukmirović, vanredna profesorka, Šumarski fakultet UB;
- Danijela Milovanović Rodić, vanredna profesorka, Arhitektonski fakultet, UB;

- Dejan Filipović, redovni profesor, Geografski fakultet – Odsek za prostorno planiranje, UB;
- Velimir Šećerov, redovni profesor, Geografski fakultet – Odsek za prostorno planiranje, UB;
- Jugoslav Joković, docent, Elektronski fakultet, Univerzitet u Nišu;
- Ana Paraušić, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd
- Jelena Marić, docentkinja, Arhitektonski fakultet UB.

Važni datumi – krajnji rokovi:

- 20. april 2026. Prijava teme sa predajom apstrakta
- 30. april 2026. Obaveštenje o prihvatanju apstrakta
- 20-28 jun 2026. Registracija učesnika
- **02. jul 2026. Datum održavanja konferencije**
- 20. jul 2026. Predaja prve verzije rada
- 15. avgust 2026. Predaja konačne verzije rada (nakon recenzije)

Mesto održavanja skupa:

- Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu
Adresa: Bulevar kralja Aleksandra 73/2, 11000 Beograd, Republika Srbija

Zvanični jezik konferencije:

- Tekst, prezentacija i izlaganje rada su na srpskom jeziku.

Kotizacija:

- Učešće na konferenciji je **sa kotizacijom, koja će u međuvremenu biti definisana, blagovremeno ćete biti obavešteni o visini i načinu plaćanja.**

Apstrakt:

- Dužina: 250–300 reči;
- Jezik: naslov rada i apstrakt na **srpskom** i na **engleskom** jeziku;
- Tehnički uslovi: Times New Roman; 11 pt, single-spaced;
- Ključne reči: 3 do 5.

Tekst za zbornik:

- Dužina: do 20.000 karaktera (*with spaces*);
- Jezik: na srpskom jeziku;
- Tehnički uslovi: Times New Roman, 11 pt, 1.5 spacing, justified, sa sledećim marginama: Top 2.5 cm; Bottom 2.5 cm; Left 3 cm; Right 3 cm;
- Literatura: svi izvori treba da se navedu abecednim redosledom; APA stil citiranja.

Radovi će biti objavljeni u:

- Knjizi apstrakata sa konferencije sa odgovarajućim ISBN brojem, i
- Zborniku radova sa konferencije sa odgovarajućim ISBN i DOI brojem.

Svi dostavljeni radovi će proći proces **dvostruke recenzije**.

Zbornik i radove sa prethodne konferencije moguće je pronaći na sledećoj internet stranici

- https://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/proc-0033/Urbana_bezbednost_i_urbani_razvoj_24.pdf

Kontakt:

- Informacije i podnošenje apstrakata i radova: ubur@fb.bg.ac.rs